

enîs

is eni

~ Yer ~

~ Üst de~,

~ Üst ~

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No 2E.1098

1caak
1886

شارة

اثر
معلم ناجي

صاحب وناشرى
كتابجي آراكى

كتاب ناجي معلم ناجي
كتاب ناجي معلم ناجي

في ٥
غزوش

معارف نظارات جليلة سنك رخصتيله
طبع او اننشر

قسطنطينية

١٣٠١
مطبعة ابوالضياء

شـرـه

آغوش نـکـاـهـمـدـهـ کـوـرـنـكـ هـوـسـیـلـهـ
ابـکـارـ نـکـتـ جـلـوـهـ اـیدـ پـیـشـ کـمـدـهـ
هـرـهـاـنـکـیـسـنـهـ باـقـسـهـمـ آـتـارـ یـیـغـهـ کـنـدـیـنـ
شـاعـرـمـیـ نـدـیـ؟ـ جـاذـبـ وـارـدـ نـکـمـدـهـ!

اثـرـ

مـعـلـمـ نـاجـیـ

برـخـجـیـ دـفـعـهـ

صـاحـبـیـ وـناـشـرـیـ
کـتاـبـحـیـ آـرـاـکـلـ

معارف عـوـمـیـهـ نـظـارـتـنـکـ رـخـصـتـیـلـهـ

قـصـطـانـ طـبـیـلـیـهـ

۱۳۰۱

مـطـبـعـةـ اـبـوـالـضـيـاـ

برائیکی سوز

(آتشپاره) ده آثار شهد شب‌باجدن عد او لنه جق
ههچ برشی یوق ایدی . (شراره) اویله دکلدر .
آنده اون بش کون اول سویلدیکم بر غزل کوریله
بیله‌جکی کبی اون بش سنه اوّل یازدینعم بر پارچه‌ده
او قونه سلیر . از جمله :

ذکر حقدن او لمسون قلوبك "تی

نمازه قیل شام و بخار ایانکی
«قل هـ و الرحمن آمنا به»

قطعه‌سی یازدیغم زمان حفظ قرآن هایلیشیر،
هر آقسام «سوردۀ ملک» تلاوتۀ دوام ایدر بر

چو جتی ایدم ۔

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No 2E.1098

بۇنى سو يىلىكىدىن مقصىدم (بن چوجق اىكىن ده
شۇر سو يىلە بىلىرىدەم) كېيى برافتخار طفلانىدە بولۇنق
دَكَلَدَر، (شرارە) ناك بىر درجە يە قدر قارىشىيق
آثاردىن مەتشىكل اوالدىيغى عرض اىتىكىدر.

ترجمان حقىقىت هىئەت تحریر يەسىنى تشكىيل ايدن
اذ كىادن « مشاهير اسلام » خىررى حىيد وھى
افندى قىدا شىزدىن مەتشىكرم، بۇ مجموعە يە (شرارە)
نامنى وېرن اودر.

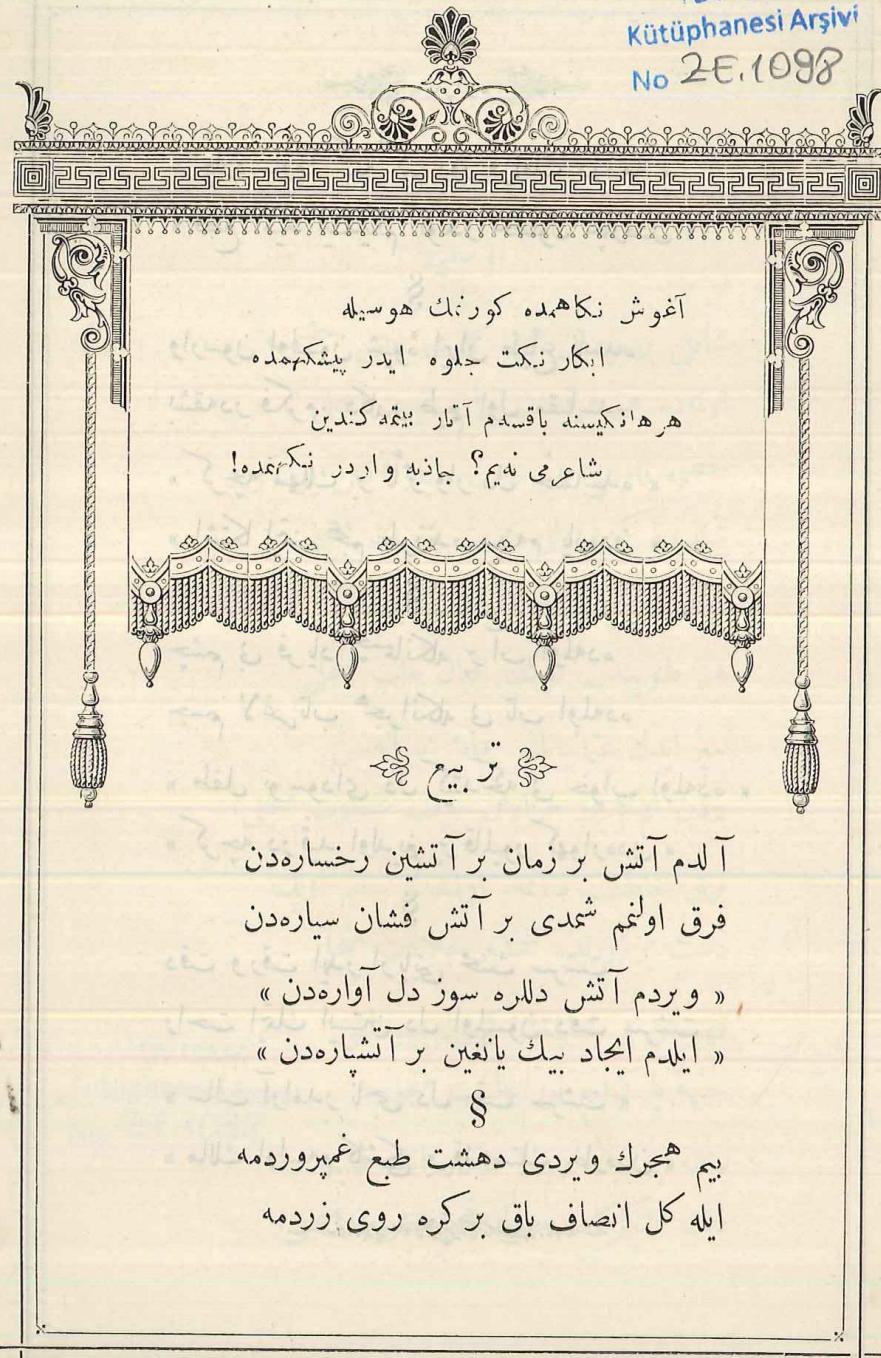
واقعا مىداندە (آتىشپارە) وار اىكىن (شرارە) يى
بۇلۇق بىولك بىر هنر دَكَلَدَر، لىكىن اثرمك بولىلە سو-
دَكَلَر مەدن بىرىنڭ شرف تىسمىيە سىنە مظاھر اوالشى بىجە
بىولك بىرمدار افتخاردر. بىر كىرە دوشۇنلىكز! (وھى)
ناك شو (شرارە) سى كەتابم اىچۇن نە پارلاق
ياد كاردر!

مک بىرىكىيدەر.

(آتىمان ادب) دىدىكىم فەسەت آباد شەمى دى اوالىكى
كېيى بىرچوق ابرسىيە ايلە مەستور بولۇمۇر. كوندىن
كونە آچىلىمۇر. عالى نظران ملتە يېرىر لىعات عرض
ايدىمۇر. آرددە (آتىشپارە) دە كۆزە كورۇنۇمى؟
اوحالىدە البتىھ پىكىنە دخى باقاتلىر بولۇنور.

معلم ناجى

آغوش نگاه بدھ کورنک ھو سیله
ابکار نسکت جلوہ ایدر پیش کھمده
هر ھاونک دیسنہ با قسدم آزار بیتمد کندین
شاعر می نہیم؟ جاذبہ وادر نمک ھمده!

تربیع

آلمد آتش بر زمان بر آتشین رخساره دن
فرق او نم شمدى بر آتش فشان سياره دن
« ويردم آتش دلله سوز دل آواره دن »
« ايلدم احجاد بيك يانغين بر آتشياره دن »

یم هجره ویردی دهشت طبع غمپوردمه
ایله کل انصاف باق برکره روی زردمه

« چاره سازم! کیته کیم روز فراق ک دردمه »
« قطع اميد ایتديکم کوندر حصول چاره دن »

§

وارسون اولسون شیوه ایران طباع ناسده
بسقه در فکرم، دکلر طبع اول مقیاسده

« کرچه مهلك بر تأثر وار دل حساسته »
« اشتکا ایمز عجم طرزنده سینه م یاره دن »

§

چشم بی فریاد چشمانکله پر آب اوله ده
جسم لاغر تاب هجرانکله بی تاب اوله ده

« طفل نوسودای دل کیتدیگه بی خواب اوله ده »
« کرچه در قید اولدیغم یر قالمیور کهواره دن »

§

دقت ورقت ایدر اربابی محنت سرشت

راحت ایمک ایستین دل اولسون دقت سرشت

« سالب آرامدر ناجی دل رقت سرشت »

« مالک اولسهم کاشکی بر قلبه سنک خاره دن »

قطعه لر

[سالمیه]

شانلى بر میدان هیجا کلدی پيش چشممه
اوله ده هر فرقه دن نیران غیرت منجلی

خصمه قارشی هر صف سیار آتش پوسکورر
سیلدریم کویا اولور نوبت بنوبت منجلی

هر تفکنندن فروزان نور جوال ظفر
هر طوپندن کوکب اقبال ملت منجلی

سیر ایدک عثمانیانک حمله شیرانه سن
بردن اولشدتر هزاران سیف سطوت منجلی

برق خاطف صانه، اولشدتر سلیم اولک
دست پر زورنده شمشیر جلادت منجلی

قهرمان بی محابانک کورک جولاتی
جهه پا کنده نور غالیت منجلی

بسقه بر قوت ویر جنکاورانک قلبنه
قلب لشکر کاهده اولدچه حضرت منجلی

آفتابک دهری تنور ایتیکی کوندن بری
اولاماشدر بویله بر خورشید شوکت منجی

[لوح مزار شاعر]

اولدی جان همبزم جانان، دیکله م صوصسون جهان
کوش جانم دیکله سون، آرام جانم سویلسون
بر زمان بن سویلدم، کیم بیلی؟ بوندن بویله ده
کوکلک حالن یقليس خانم سویلسون

مشهدم محشر کسلیش، بندے یوق سوزدن اثر
قصه رنکینی خون روانم سویلسون

بن نهان اولدمسه آثارم نهان اولنر طورر
شانمی اخلاقه صیت جاودانم سویلسون

بر زمان اویلسون بکا لوح مزارم ترجمان
بن یورلدم سویلکدن، ترجمانم سویلسون

[بر خسته لساندن]

طیبیه کوکلی ویردمدوا بها دیه رک
دوا کوزمده دکل ده طیب کوکلده

غَرِيْبَرَكَه اَمِيدَ اَفَاقَتِ اِيْتِيُورَم
طَبِيبَ طَوْمَشَ اِيْكَنَ يَرْغَرِيبَ كُوكَلَدَه

[نی اسانندن]

بَزْمَ اَنْسَدَه بَرْ هَمْنَفَسْ بُولَدَم يَنَه
اَيْلَدَم بَرْ نَالَهَدَه اَرَبَابَ حَالَى آهَ كَوَ
دَلَلَرَه وَجَدَ آهَ اَوْلَدَم عَشَقَدَن اَورَدَقَه دَم
آهَ دِيرَكَن اَيْلَدَم عَاشَقَلَرَى اللهَ كَوَ

[بر کوزل سیلی یه]

كَرَچَه خَمْوَرَم، صَانِيرَ سَرْمَسْتَ رَفَقَارَم كَوَرَن
پَرْ تَمَايِلَدَر دَمَاغَم نَغَمَه دَوْشِينَه دَن
بَنَدَه اَرْتَقَ مَوَجَه آوازَ حَزِينَكَدَر نَفَسَه
اوْلَدَن چِيقَنَز اوْ مَوَجَه مَوَجَه (هَيَ !) لَرَسِينَه دَن

[بر کوزله]

صَيَّتَ حَسَنَكَدَنَی سَلَمَ حَسَنَ صَوْتَكَدَنَیدَر
زَاهَدَ مَسْجَدَ نَشَنَ قَيْلَدَكَ خَرَابَاتِيرَی

ای مه تقوی فروش ! اولنر سه شاید بونله
عید ایچون بر لطف مخصوصک خراب آتیلری !

اوچ تحقیقه صعود ایستر ایسه ک
رفعت اربابی تقیلیده او زن
احتیاط ایله که بعضاده اولور
رهنما ظن اولنان شی رهزن !

مقصدک تحصیل اطمینان ایسه
ذکر حقدن اولسون قلبک تهی
تازه قیل شام و سحر ایمانکی
قل هوالرجمن آمنا به

دمبسته قالدی حیرت ایله عندلیب زار
کوردکده زاغه دوشیدیکنی صدر کاشنک
تمیز نیک و بد ایدنک خصم جانیدر
حیرانیم میز تمیز دشمنک !

[بر عسکر اسانتدن]

آثار آتش آدم بن سمت خصمہ صفحه کافانه
آثار رنگن وجهه کینه جویان هول جنکمدن
نصل مجذب نما عثمانیم باق وقت هیجاده
چیقار جانی عدونک چیمدن قورشون تفکمدن !

[حسن تحریر ادعائندہ بولنور بر بک حقنده]

یازدیغم شیل بتون پارلاق دوشردیرمش بکم
بنجه پارلاقلق آنک ریکیله قرطاسنده در
پارلا دردم شهدی تحریرات بی معنای
اولنر مضحك او یا کلشکرکه املاسنده در

[ربعع]

میال هوادر دل بی تمکنیم
عصیان ایله استغالدر آینم
ناجی ینه ایتمکدهیم امید نجات
بن بنده درکاه جلال الدین

دیکر

[انشای حربده]

آرامش بالدن همی روی زمین
من بعد مسرتی کوره قلب حزین

.....
.....

شرقی

باغلانوب زلف هزاران تابنه
 عبرت اولدم آه عشق اربابنه
 حر ایکن دوشدم بلا کردابنه
 عبرت اولدم آه عشق اربابنه

جان صانیرکن دشمن جان اولدی یار
قیلدی جسم زار، چشم اشکبار
بندن ایتسون نو هوسلر اعتبار
 عبرت اولدم آه عشق اربابنه

کوکم اک عالی وفا کردار ایکن
بیلده ایدک خراب ای دلشکن
اولدک آه امیدمه آتش فکن
عربت اولدم آه عشق اربابنه

دیکر

کوستردی طبیعت اقداری
رشک ارم ایدی لاله زاری
سبز ایلدی دشت و کوهساری
سیر ایله لطافت بهاری !

مستانه واروب شکوفه زاره
دم چکمهده غالب اول هزاره
باق برکله، برجمال یاره
سیر ایله لطافت بهاری !

میخواره لره اولوب نشین
پرشوق و شطارت اولدی کلشن
کل سن ده بزمله ای سمن تن
سیر ایله لطافت بهاری !

غزلار

اولق آشز نه مکندر کوکل ! دشمن سکا
جنت دوزخنای عشقدر مامن سکا
روح پروا نه کدرای مصباح لاهوتی فروغ
نوردن فانوس قدسیدر دل روشن سکا
ظن ایدرلر پرده مهتابه کیرمش آفتاب
یوسفک نور رختدن اولسه پیراهن سکا
طورپای انداز ایدر نور کلیم آشوبنی
اولسه ای جانان کذرکه وادی این سکا

همدم درد آشنا یوق، شوق خاموشی کداز
سویله ناجی قصه دلسوز عشقی سن سکا

نظیره [*

ایلدیگه نور چشم راز بینم ازدیاد
ایتدی بی آرامی قلب حزینم ازدیاد

[*] علی توفیق پاشا زاده جلال بک افندینک غزلانه .

پرده بیرون ایمه الهمیلری دیوانه وار
ایله ای کریه نالش قرینم ازدیاد
و جدمی تزیید ایدن همدردلر الحانیدر
ناله سخ او لدیقه نی ایلر اینم ازدیاد
بر صدای عشق ویردم کاسه کردونه کیم
حشره دک ایلر طنین دلنشینم ازدیاد
سوز بولوب مسحور عشق ایتمد [جلال] ساحری
بولدی ناجی شهرت سحر میلم ازدیاد

کویکده کیسه سز طولا شیر دل غریبدر
لطف ایله ای ستوده شماںل غریبدر
لیلایی، لطف محمل لیلایی قیسه صور
طومیز او ذوق حامل محمل غریبدر
دل صد فریب کورمش ایکن طبع یارده

اولق وفا وجودینه قائل غریبدر

BV ISAM
Ütüşphanesi Arşivi
Nº 2E.1098

عکسکله اولدی نخوت آینه رونما
ماهک غروری مهره مقابل غریبدر

اسراف آب روآ کا اغرب دکلیدر
ایمک اکرچہ دولته چاهل غریبدر

.....
.....

طوندینم راه طلب امید محراسنده در
چشم استجالم اول محرانک اقصاسنده در
سرعت سیرندن اظهردرکه رخش هم تم
همنان سابقون اولق تناسنده در

وجهی وار خاموش ایسه، اجمال تعریفات عشق
عاشقک سیای زرد رقت افزاسنده در

اولسون سطحی نظر، معنی شناس ایت چشمکی
نشوه مینانک دکل رنگنده، صہبا سنده در

چوقدن اولق بز مرید پیرمی، اغرب بوکیم
شیخمنز حالا بزی ارشاد سوداسنده در

اختلافاتیله اوغر اشقده دھرک ذوق یوق
ذوق آنک مرصاد عربتدن تماشاسنده در !

دیده اک سودا فزا بر صورتك حیرانیدر
سینه اک شدتلى بر سودانک آشدا نیدر

حقیلیدر جانان و داعمند ایدرسه امتیاع
وهم ایدر اشک رواندن، بلا بارانیدر

حزن هجرانکله ماقزار کوردم عالی
شندی هر صحرا بکا بر کر بلا میدانیدر

ذوق می بر نعمت عظمادر اهل درد ایچون
سرخوشک هر لغزشی بر سجدہ شکرانیدر

اورمه دم کشف حقایقدن بلای وهم ایله
قطره تخمین ایتدیک دل معرفت عمانیدر

وارسه آثارک براق اربابی تقدیر ایلسون
آدمک دعوای عرفان حبت خسرا نیدر

کاروان غم دل ناجی بی چکمز بی طاف
علم عشقک مقدس کعبه ویرانیدر

دل فکر قامتكله خراباتدن کلیر
موسى خیال نخل ایله میقاتدن کلیر

کوزلرم ناجی نصل بیکانه خواب اولمسون
کوزلرندن کوردیکم یارک تغافل خوایدر

سبحانمده هم کفتار هم کردار عاليدر
تعالی پرورم نشر ايتدیکم افکار عاليدر
تبرا ايشندر الفت ارباب غفلتدين
انيس ساقلين اوينز دل بيدار عاليدر
اوزاقدن سير ايذوب ده اهل سعي ايته استصحغار
کوچکدر صانمه زيرا نجم کيسودار عاليدر

دوشتمد بریاره فکر شعله دارمدن خیر
خاکه دوشمش کوهرم، بوق اغبر امدهن خیر

عشقلک ایدر ظھور دل پاره دن
روح القدس قباب سماواتدن کلیر
آغوشم ازدياد وير تاب حسنکه
رونق چراغ انوره مشکاتدن کلیر
رخسار عشق پاکی دل پاک کوستره
عکسک صفاتی صفوت مرآتند کلیر
کلیش یوزنده نور مسرت توجه
ناجی مکر او مهله ملاقاتدن کلیر

باب احسانک کیرلیز بر جلالت بایندر
حلقه زلفک چیقلنز بر بلا کردایندر
افترافق فصلنی یازدچه ایلد دل این
کلک حزن انگیر کوکلم سازینک مضرایندر
سینه می بر جوشش دائمه بی آرام ایدن
بن ده ییلم هانکی خمارک شراب نایندر
غمزه لر هر بر باقشده قصد جان ایلو سده ده
شکوه خوان اولم، او ابرولر رضا محربایندر

نوردر کوکلم آنى آغوشه آمش نار عشق
اوليان روشنيل اولمز نور ونارمدن خير

بى محابا خلقه سوپلەنخ حقايق سو يلدم
اولدى عالم انسلاپ اختيارمدن خير
حالى تصوير ايلدم ييك كره اي آيانه رو
سن ده اولمزسەك كيم اولسون انكسارمدن خير
نوشدارو بکله بربى درددن مەئۈم اىكىن
اولق ايسىرسەك عذاب انتظارمدن خير

چوقىدر اولدىسيه مەركدن سويدا غرق نور
سن كىسلام بن نه وار اولسەم سرپاپا غرق نور
عنم صحرا ايله اولسون وادىء اين كې
انتشار پرتو حسنكلە صحرا غرق نور

شوق رؤيىتن نصل برق جهان اولمز كايم
سيئه پرآتش، نظر كاهنده سينا غرق نور
فيض حسنكلەن كوكللر نوره غرق اولمقدەدر
انعکاسىندن اولور ماھك مرايا غرق نور

کوزلرم خارجىدە سىر ايلر مثالان كوكلمك
هر شب مهتابىدە اولدېچە دريا غرق نور

طبعىك حرىتى احرارە قوبۇخش اولور
فڪرمك علوتى افكارە جود بۇخش اولور
دامان دست طبىدىن قويىه دولتچوی ايسەك
معرفت ارباب استعدادە دولتچو خىزىش اولور
وھمى منع ايت اختلال غىرت مىدانەدن
لشکر مىتصورە بر قورقاق هزىمەتچو خىزىش اولور
قابل عبرت دكلى پوشىدە چىشماڭ غرور
يوقسە هىرىشى اولوا لا بصارە عبرتچو خىزىش اولور
جوھرى دنيا يە عرض ايلر در نادىدەي
ل فقط ناجى معنى كىنامە شهر بۇخش اولور

قلبم زمين عشق، سرم آسمانىدیر
آهم آنك سخاب صواعق فشاشىدیر

ای عشق بیلدیک کبی یاق یق درونی
بر کیسه سر بلازده نک خانماییدر

نور جمالدن متلاشی او لجه دل
دوشیمه زمینه چوقی ؟ تجلی زمانیدر

تبديل مسلک ایتیره من ابتلا بکا
کوکم ثبات عرصه سنک قهرماییدر

عالمر ایتم آنده تماشا زمان زمان
ناجی فضای سینه جهانلر جهانیدر

چشم جانه بر تجلی ایلدک ای سینه سوز
طور آتسیار عشق اولدم یانار بغرم هنوز

سینه مک اک ساده اسراری خرد سوز کایم
آهمک کمتر شراری مشعل سینا فروز

محتجدر شرم استعلای فکر مدن غیوب
محتفیدر رشك استغناي طبعدن کنوز

نور چشم تیره روزانم که ناجی ! ایمهده
مهر معنی لیله القدر مدادمدن بروز

مشهدمن شوق کویکله رواندر قان هنوز
کورمدى تیغک بنم کعبده بر قربان هنوز

برشید دم خروشانم که کوش جانه
روح یحیادن کایر آواز استحسان هنوز

درد ایله جان ویردم استمداد درمان ایتمد
در دنالک امتاعم در دل درمان هنوز

قدسیان نور یقیندن اولورکن مستیر
دهری تنور ایتمامشیدی پرتو ایمان هنوز

جبئیل آسمان چوقدن بری سیرابدر
قانمی تسمیم وحیه جبئیل جان هنوز

لامکان میدانی زیر پای اندیشه مده در
ویردم ناجی براق طبیعه جولان هنوز

ای عشق بلای جانم اولدک
آشزن دودمانم اولدک

اول او جهان مستردن
کلک ام نهانم اولدک

اظهار ایچون آتش درونی
آتش فکن زبانم اولدك

چوق چكمدي باشладك ظهوره
دنيالره داستانم اولدك

بندن کوريينوب جهانيانه
برهان علو شانم اولدك

[*] اي توده خاڭ آتىشىن دل
ييلم نېچون آشىانم اولدك
بىلسەم نېچون اي بھار عمرم
اڭ غصەلى بىزمانم اولدك

اي بىلەن آغلادان كلاستان
پر زمزەنە فغانىم اولدك

اي مرکىز درد قالمه ويران
برخىلى زمان مکانم اولدك

اي جاذبه سوز دلفرىيان
سۈدمىنى داستانم اولدك

[*] ساقىز جىزىرىمى .

سوداك ايله زنده در سويدا
روح دل ناتوانم اولدك
اي خامه دلنشين افاده
فخر ايله كه ترجمانم اولدك

باقيك باعده فواره يه، دلداره باقك
طالميك كوثره فردوسده، ديداره باقك

روي رخشانىدر آيىنه اسرار الله
بني حقيين ايدين آيىنه اسراره باقك

حسن وعشق ايتدى كال اوزره تخلى بزده
كوره جىك كوز وار ايسه بربكا برياره باقك

دل ايدر مىكىدده عالم لاهوتى خيال
شو ملاميدىكى علويت افكاره باقك

باقيك نافله مسجىددە بولۇز ناجى
اورادن آيرىلە من خانە خماره باقك

جاذبهٔ فيضي کلستانلرک
آلمده‌ه آرامي وجدانلرک

باشладى موج اورمغه دللره عشق
جوششى واردرينه عمانلرک
چاڭ اوله جق رتبه دهدر سينەلر
الدەمى ابقاسى كرييانلرک

شدت شوق اهلنە كلىز بھار
موسم ايثارى كلىز جانلرک

يارده كورم نكە آشنا
درد ايسە ييكانھىسى درمانلرک
كلدى خروشان حرم كويكە
ابر بھارى كې كرييانلرک

كعبه حسنى ! يتيشير استار
اولدى صف آراسته قربانلرک

نالهملك آغلاتمدىني دلى وار
اك اثر انكىزىيدر افغانلرک

سائره بکزرمى سخندانلرک
هر برى بر خارقه در آنلرک

رتبه علويتان فكر ايت دل بيدارمك
عرش استغنا ترزلكا هيدير افكارمك
.....
.....

كورديكك رندان عشقك نشوه شوق آوري
مقتبسدر نشوه سندن ساغر سر شارمك
مطلع الانوار يدر آفاق اعجازك لم
اھل دل پر تو ربابي فيضيدير كفتارمك
.....
.....

سو يلسون الله ايجون سحر آشنايان بيان
اوليان مسحورى كىدر خامه سخارمك

التفات ايلر آهیونه کاهی کوزلرک
بن دخی آنلدنم کورسون آهی کوزلرک
بر نکاه ايت قالمسون تعریفه حاجت حالمی
کوکلک آکلار خفایا سن کاهی کوزلرک

بر باقشده حق او کرتدک نظر اربابنه
کیدن او کرمنش بولاھوتی نکاهی کوزلرک
کوزلرک بر لحظه کوکلدن تباعد ایلنز
کوز کوز ایتمشدیر دل سودا پناھی کوزلرک
نور چشم! باق نه عالی عاشق ایتدک انتخاب
کشتہ مژکانکم اولسون مباھی کوزلرک

هانگی عاقل دیرکه آنجق راه کلشندن کچک
برده عاقللر! شو نالشکاه شیوندن کچک

ای فقیران! قیش چکر، کچمز عذاب امستان
بر اتكسز کورک ایچون تقیل دامندن کچک
قالیک محبوس بر وادیده ای عشاقد نور
یوقی الاهک یری وادی ایندن کچک

خصمک بر قوه فکریده در فکر ایسترم
ای ظفر جویان! خیال تیغ وجوشندن کچک
کچمیک ایسترسه کر دعوای دانشدن ینه
بر کون آدملا! مأثر خانه فدن کچک

کورون کورون بزه ای نور چشمی جانمزرک
نه در مهیجی بیلز میسین فغانمزرک
نصل شکایت او لغز تغافلکدن آه
عیان ایکن اثری سوزش نهانمزرک
زمانمزر سخن فروزیدر زبانمزرک
زبانمزر حکم آموزیدر زمانمزرک

کوکلر اولسه بتون آشناي ذوق سخن
جهان اسیری اولور شیوه بیانمزرک

خیال ایدن بولنوردی حدود فکرمنزی
حدودینی بولان اولسیدی آسمانمزرک
موحدین ایله بزلکددر کوکلرمنز
تفرق ایتسده اجزاسی خاکدانمزرک

بـانـ خـلقـهـ شـرـفـخـنـشـ اـولـانـ قـلمـ مـسـعـودـ
شـانـوـيـسـ شـرـفـخـواـهـيـدـرـ بـانـمـزـكـ

نـهـ اـيـچـونـ اـيـتـهـدـهـسـينـ تـاـلـسـحـرـ آـهـ كـوكـلـ
سـنـدـهـمـيـ سـوـدـكـ اوـشـبـكـرـدـ مـهـيـ وـاهـ كـوكـلـ

انـجـذـابـكـ كـورـيلـورـ نـرـدـهـ بـرـآـفـتـ كـورـسـهـكـ
كـورـمـدـمـ سـنـ كـيـ عـالـمـدـهـ بـلـاـ خـواـهـ كـوكـلـ

بـنـيـ سـنـدـنـ نـهـ زـمـانـ اـيـلـيـهـ جـكـدـرـ آـزـادـ
سـنـيـ اوـلـ زـلـفـهـ اـسـيرـ اـيـلـيـنـ اللهـ كـوكـلـ

بـولـدـمـ بـادـيـهـ غـمـدـهـ رـفـيقـ مشـفـقـ
كـلـ سـنـكـلهـ اوـلـهـمـ بـزـيـنـهـ هـمـراـهـ كـوكـلـ

اـكـرـ سـنـ زـلـفـيـ روـيـهـ پـرـدـهـ قـيـلـسـهـكـ تـارـ اـولـورـ عـالـمـ
اـكـرـ بـنـ آـهـ رـخـضـتـ وـيـرـسـهـمـ آـتـشـزـارـ اـولـورـ عـالـمـ

جـهـانـهـ جـامـ لـبـرـيـزـمـ نـشـاطـ اـفـشـانـ فـيـضـ اـولـسـهـ
صـفـايـ نـشـوـءـ جـاوـيـدـ اـيـلـهـ سـرـشـارـ اـولـورـ عـالـمـ

كـورـنـسـهـ عـكـسـ رـخـسـارـ يـقـيـنـ آـيـيـهـ دـلـدـنـ
كـلـوبـ حـيـرـتـ عـقـولـهـ صـورـتـ دـيـوارـ اـولـورـ عـالـمـ

سـوـزـمـدـرـ پـرـدـهـ بـرـدارـ رـخـ مـعـنـىـ دـيـسـهـمـ نـاجـيـ
سـرـاسـرـ هـمـزـبـانـ نـغـمـهـ اـقـرـارـ اـولـورـ عـالـمـ

كـورـدـمـ آـثـارـيـنـ بـهـارـكـ اـولـدـيـ صـحـرـ الرـبـنـمـ
أـولـامـقـ مـمـكـنـيـ اـكـ شـدـتـلـيـ سـوـدـالـرـبـنـمـ

وـيـرـدـيـ جـوـلـانـ دـكـرـ فـيـضـ طـبـيـعـتـ فـكـرـمـهـ
آـلـدـىـ آـرـامـ بـوـرـوحـ اـفـرـاـ تـماـشـالـرـبـنـمـ

عـرـضـ اـيـدـرـ بـرـبـشـقـهـ عـالـمـ شـمـدـيـ هـرـ صـحـرـاـ بـكـاـ
اـنـشـرـاحـمـ شـرـحـ اـلـنـزـ،ـ غـيـرـيـ دـنـيـالـرـبـنـمـ

أـولـسـونـدـهـ طـبـعـ رـنـدانـهـ كـيمـ اـولـسـونـ نـشـوـهـدـارـ
تـازـهـ سـاقـيـلـرـبـنـمـ،ـ لـبـرـيزـ مـيـنـالـرـبـنـمـ

چـشمـ عـالـمـ كـيـدـهـ كـورـمـشـدـرـ بـوـ مـسـعـودـيـتـيـ
بـاقـ بـتـونـ قـارـشـيـدـهـكـ آـيـيـهـ سـيـالـرـبـنـمـ

هر ملال آبادی تزهتکاهه تحويل ايلرم
كتديكم هريرده بر مخانه تشکيل ايلرم

هر قدح دورنده بر سير ايلیوب رخسارين
شدت افکاري اول صورته تعديل ايلرم

سازی خاموش اولده چال ای مطری معنی شکن
سن براق بن شعرمی طبعمجه ترتیل ايلرم
باق نه مسعودم ! خراباتیلکم معروف ایکن
ذوق بر الله کلبانکیله تکمیل ايلرم

پک متعاگل چکیور دلرم
قارشیله ای آه اثر پروم

آه که آسوده قومز روز کار
کردر هک اولسده خاسترم

کل اوقدر اولمه تجاهل پسند
صورمه که دائم نیون آه ايلرم

زلفکه ويرد كجه نسيم اهتران
اوستنه تتر دل ناز كتم

بر نکه ايتسه کورينور حال دل
کوکلک آيانه سيدر پيکرم

عشق دل آشوب اوله لی داورم
غرقه غمدر دل جوش آورم

قيسه دکلدر خطراتم مقيس
محبس شاهين بلادر سرم

ايرمن ايسه رشحه لطفك، ياقار
يلني آتشلى تصورلم

TDV İSAM
Kütüphaneleri Arşivi
No 2E.1098

فرقتك اولد قجه عدوی حضور

قطعه دوزخ کسياييرلس ترم

غرق اي در اشك شفقى جسمى

اولسنه آه سحرى يارم

ما بعدهم بعدهم

نیخون بونور ایله میال استتار او لهلم
چیقوب کوش کبی آفاقه فیضبار او لهلم
کدورت صور ماسوای دلدن آتوب
صفای عشق ایله مرآت حسن یار او لهلم

ایدوب تجاسی مهتجور وجه زاهد ایچون
جهانه خنده ایدر رند نشوددار او لهلم
نه لطفی واردم سردک جین پرچینک
خریف اولورسده حсад بز بهار او لهلم

آتله طور ! سخن اهل حالی آکلامدن
جوابه ایمه تصدی سؤالی آکلامدن
جهوله شامی ویر جهان ایلک اظهار
نیخون معارض اولورسین مائی آکلامدن
طولاش صوامعی، کل صکره بزم رندانه
رشادی آکلامن آدم ضلالی آکلامدن

رسولدن نه آلیر مسجد رسوله کیدن
معانی ئۇغماٹ بلالى آکلامدن
خیر ذوق مزاپایی حکمت او لمزسین
نکات ناجی شیرین مقالى آکلامدن

یاقدى عشقك، او لدی قلب ناله خواهم آتشین
قوپىدى كوكىلدن او لور البته آهم آتشین
بن بو آتشلرلە دوندم شعلە جوالە يە
کوردىكىم رخسارلە محرق، ناكاھم آتشين

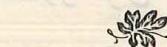
فکر پستی خاطرمند چىمسون سوزان او لور
ھمت آتش، سینئه ھمت پناھم آتشين

اولىك همراهم اي ظلت پىند افسر دكان
رخش فکرم شعلە پوسکورمكده، راھم آتشين
بر سوزم اثباھه كافىدر كمال عشقى
بارڭ الله مدعا پارلاق كواھم آتشين

اونجه آه علوی سینه صد چا کدن بیرون
اولور صد شعله هر بر دود آتشنا کدن بیرون
منزهدر فلکدن خواهش فیضه تنزلدن
درونم بر جهان فیضدر افلا کدن بیرون

پرستشکار یدر هپ دله کی تهذل یکتائنه
تماثیل سوی کیم قالدی قلب پا کدن بیرون
نه ناجیدر، نه اسرار دل ناجی یه محمردر
قالان دلار حريم خواجه لولا کدن بیرون

ای جذبه افکن دل ناشاد نزده سین
ایتمز میسین خرابکی آباد نزده سین

چوقدن اسیر بند بلای فراق کم
ایتمز میسین اسیر یکی آزاد نزده سین

سنسر محال غنجه طبعک کشاشه
ای نوبهار حسن خداداد نزده سین

کورسه کدازش تئی نرم اولور دلک
ای نار حسرتی ایدن ایقاد نزده سین
سن باری کل، کسلیور افغانی کوکلک
ای خنجر جکر در بیداد نزده سین
یار اولدی دلنواز، کوکل ! صحوه کل برآز
شیرین ترجم ایلدی، فرهاد نزده سین
ناجی حیاتی عین عذاب روان کورر
ایتدکه بزم وصلتکی یاد نزده سین

TDV İSAM
Kütüphane Arşivi
No 2E.1098

آتش آدم نکه صاعقه تأثیرندن

آتش اولدم شرر عشق جهانکیرندن

بنی عشق ایلدی بر پادشه حسنه اسیر

که قضا قورتیله من پنجه تسخیرندن

سیر ایدک آب حیات لبني، بردہ باقلک

خون خضر اولمهده جاری سر شمشیرندن

دل او دیوانه پروجدا و صفادر که کایر
روح مجنونه طرب ناله زنجیرندن
اولسه ناجی تدق انداز معانی قلم
نو عرسان کورینور حجله تعییرندن

مقال حزن آلیر آمیرش لسانیدن
مائل محرق اولور سوزش بیانیدن

قلم سرائر حال دلمن آکهدر
کوکل وقایعی دیکله ترجمانیدن.

TDV İSAM
Kütüphane Arşivi
No 2E.1098

خرابه حانی کسب ایلش کلستانم
وجوه شیونیان رنک آلیر خزانیدن

بلايه قارشی ثباتم تین ایتمدی
ادیب حکمت او صاغرمی امتحانیدن

وطن حکایهسی خواب آور اولدی حضاره
بن آغلادم ینه تأثیر داستانیدن

نه در بومرتبه عشقک مهاجماتی بکا
نه استفاده ایدر محو خانماندن
نصل فرح بولهیم بن که بی صفا بولورم
کلن زمانی ناجی کچن زمانیدن

نهدن ای جسم سوز شمایه راحت دشمن اولدک سن
مه کنعان جانه آتشین پیراهن اولدک سن
نه یوزدن بویله دوشدک کوزدن ای مژکان خون فرسود
مکر اول کنهال نازه خار دامن اولدک سن
تن کلرنک کلشن، ارغوانی نیتکن کلشن
هز اران بارک الله ! کلشن اندر کلشن اولدک سن
غنای قلب کمتر سائلکدر ای دل ویران
غئیسین کنز لا یفنا عشقه مخزن اولدک سن
کلام آموز خاصان اولدی ناجی وادی خاصک
خطاب یار ایله رشك کلیم این اولدک سن

ای نشوه نه کلدک بکا میخانه می یم بن
ای عشق نه سودک بی دیوانه می یم بن

صبح بقا پرتو عشرت که عشقم
یانقله تو کنم پر پروانه می یم بن

لطف کهرم ظاهر ایکن چرخ غلط بین
فرق ایتمدی کنجینه می ویرانه می یم بن

سیر ایله سرسبز می کاسون ده بهارم
خاک سیه ایچره قاله حق دانه می یم بن
ناجی یتر آواره لکم، کلشن قدسه
پرواز ایده می بلبل بی لانه می یم بن

کرم اوله ده در تاب دل عشق اثر مدن
آتش دوکیلو، برق یاغار کلک ترمدن
بر لجه فیضم که هزاران در نایاب
آرایش ساحل اویور موجه لر مدن

ای خطوه شماران چکیلک رهکذر مدن

یاقز بی الله جهند که اولدی
دنیا بکا دوزخ تق و تاب جکر مدن

حفظ ایمسه دل بارقه آهمی ناجی
خاکستر اولور صاعده ادنی شر مدن

بی غم اولم همنشین او ایمه مده جانمله بن
درد ناک امتراج ایمسه مده درمانمله بن
قیلدی اهل عشقی حیران، کوردم خوبانده آن
ماه کنعنام بنهله، ماه کنعنامه بن

ظن ایدرلر بر کاستانده چکر ابر بهار
اوغر ادقجه کوی یاره اشک جوشانمله بن

ایسته مسعود ایسته جان ای کعبه ارباب دل
ایستدک کلدم رضا جو یانه قربانمله بن

لشنه تیغک قالیر جان وفا پرورینه
کربلای عشقی سیراب ایلسهم قانله بن

ویردم آتش دلاره سوز دل آواره دن
ایلدم ایجاد بیک یانغین بر آشپاره دن
چاره سازم ! کیته کیم روز فرا قک درده
قطع امید ایتدیکم کوندر حصول چاره دن
کرچه مهلك بر تأثر وار دل حساسده
اشتکا ایتمز عجم طرزنده سینه م یاره دن
طفل نوسدادی دل کیتیکجه بی خواب او لمده
کرچه در قید اولدیغم یر قالمیور کهواره دن [۱]

سالب آرامدر ناجی دل رقت سرشت
مالک اولسهم کاشکی بر قلبه سنک خاره دن

محجوب خورشید، مغرب ماتمی، خاور حzin
سو بسو کریان سحاب، آفاق سرتاسر حzin
لشکر مغلوب دلخون، جند غالب بی حضور
حرص ایله کشورستان آرامسز، کشور حzin
باق نه مدھش لوحه تشکیل ایلشدیر انتقام
غرق خون مقتول، قاتل مضطرب، خبر حzin
بزم نوشانوشه ماتمکاهه دوندرمش فلک
میکشان مدھوش، نی خاموش، رامشکر حzin
آرتوور ایچدیکجه حزن فکر استقبال ایله
نشوه سز میخانه، ساقی بی صفا، ساغر حzin
بن کیدیدم کاشکی اوّل شو حزن آباددن
آه سن کیتیک کلیر سنسز بکا هریر حzin
دور ادبارک کورک مسعود بی اقبالی
ابتلا خانم حzin، کوکم حzin اندر حzin

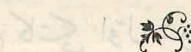
سویله خامه ! سانحات عشق، پنهان قالمسون
مجزات طبیعی انکاره امکان قالمسون

سیر ایدنلردن جهات علم اندیشه‌می
هانکی اعجاز آشنا وارد رکه حیران قالمسون

اویله مخزونانه تصویر ایت که جوش کریمه‌می
آرزوی کریم دن وارسته و جدان قالمسون

اویله دلسوزانه تقریر ایت که سوز سینه‌می
چاک چاک اوراق نهدر بیلز کریبان قالمسون

بر مرقص نغمه ایجاد ایت که ناجی وجد ایله
علم امکانده رقصان او مدق جان قالمسون

کوکلر ایتدی حذر نظره جلالندن
صاقدی یاره لیلر سیفک اسلاملندن

نهان مکان تلاقیده عرض احواله
زمان بولندی حیرانی جمالندن

کوزمله مردمکنند زیاده الفتی وار
قالیرمی باصره خالی خیال خالندن
کوکل خراب قالوب غمزه اولدی شهرتکیر

.....
.....
.....
.....
.....
.....

دکل کرامتی شیخی آلمیک هیجه
با قلک ده عبرت آلک مرشدک ضلالندن

کلیر لطافت آلیر هر جهان خیالمند
کچر شرف فزانیر آسمان خیالمند

او کنسون اوقدر و سعیله بیجادر
کورنگون صیقیلیر لامکان خیالمن

سرور ایچنده دخی بر ملال حس ایدرم
بهار کاسهده کنتر خزان خیالمن

طیعم باقلم هانکیکرله اکلنے جل
بر بر سکك ای کارخان خیالمن

آتش دل سینه‌ی سوزان و ویران ایمه‌ده
حبس او نش سیل‌دیرم بر یته جولان ایمه‌ده

بر شهرک اندیشه قهریله لرزاندرکه دل
تتره در بیک قلبی بر ته زیز مژکان ایمه‌ده

جبش زلفیله مسلوب القرام او یله کیم
شورشم محیون مادرزادی حیران ایمه‌ده

بن دیدجه استمار ایت اختیارم سلب ایدوب
عشق کندی کندی ناله مله اعلان ایمه‌ده

.....
.....

بیت ناجیدن پریشان ایت شوغم جمعیان
فرد ایسه‌ک ای عشق جمعیت پریشان ایمه‌ده

کوکله ساقی‌ی معمار ایلدم میخانه‌ده
الله الله کعبه اعمار ایلدم میخانه‌ده

اول قدر چاقدم که ترساز ادکان عشقنه
برقه دوندم نشر انوار ایلدم میخانه‌ده

مرکر فیض‌ده اولدم مستقر خورشید وار
انجم اقداحی سیار ایلدم میخانه‌ده

کعبه کویک آکوب نوش ایتدیکم ساغر لری
زمنم اشکمه سرشار ایلدم میخانه‌ده

کل ده جوشما جوشنى سير ايله مسعود يلرك
بشقه بر عالم بدیدار ايلام میخانده

ندر او نوجه شو ويرانه نك جوارنه
طوقندى خاطرمه حال انكسارنه

دكل غريب بولسهم مدام مست خراب
مسافرم وطنك بر خرابه زارنه

هواده يپراغه دوندردى روزكار بني
خزانه منتظرم عمرمك هارنه

ايدرسه دل يرى واردوداع ملک وجود
غريبه ير بولنور مش عدم ديارنه

قرارياب اولهم كريچه مست سرشارم
حسد او زنده كه آسوده در منارنه

کوكل اونو سفر نور طلعتك ناجي
يامار قيامتهدك نار انتظارنه

با قسم معذور طوت از هار رنگاه زنگنه
جو بيار کاشنك طالدم حزين آهنگنه
يارى صحنه صفحه کلزاره اجلاس ايلدم
شرمی وارسه چيق مسون سلطان کل اورنگنه
قيلي مقلووب اسارت طبعك حریتن
باق نکاه شوختك مجز نما فرهنگنه
دل نصل چشم آشنا او لسوون ده مسحور او لسوون
كافرک هاروتلر حیران او لور نيرنگنه
ميستر اولم تير مسون بوده المده شيشمه مي
کيم اهميت وير ناجي ملامت سنگنه

TDV İSAM
Kütüphane Arşivi
No 2E.1098

جوش حيرتدن تحلى خانه تخيلده
لال او لور دل ييات حسنگي ترتيلده
کوكلي زلف ملاعکينده قيل آويخته
آفتاب آويزه او لسوون شهپر جبريلده

.....
.....

خوشنادر خط پشت لب ده ابر و لر قدر
سطرنا بر جا بولغز نسخه تنزيده

جانه دوشمشدر خیال غمزه، او لمشددر بدید
عکس خنجر کردن تسلیم اسماعیلده

ای هلال ابرو کورون بر لحظه، قالسون تا ابد
مسجدده نا سوتیان، لا هو تیان تهیله

اشتارم علم افروز او لسه ناجی چوقیدر
برق اورر عرش او زره نام لوحه بخیله

ترک ایلیوب خزینه پرستانه عالمی
یکانه ایلدم دل ویرانه عالمی

طویم جنون عشقکه ای حسن هشر با
قیلسه کده هپ بنم کجی دیوانه عالمی

کیمین بیلندک شوقدر وارکه ایلدک
شمع تجلیاتکه پروانه عالمی

.....
.....

ناجی یم ایلش بنی و ارسنه قیود
ربط ایلین عناصر امکانه عالمی

ای ملاک حسنک عالی امیری
او لسون مقامک سینه م نسریری
یلسه کنه اولدی آزاده کوکم
سودا اسیری ! سودا اسیری !

ایمکده سنسرز تزید سودا
مرغان باغلک محرق صفیری

کورسه ک شباتم دیردکه او لمز
ارباب عشقک سندن دایری

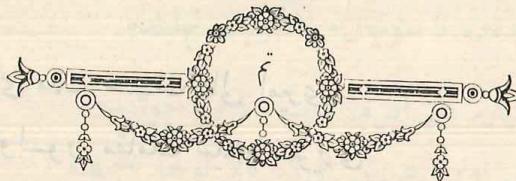
٥٤
شماره (۱۹۴۷) سیزدهم

رشکمدن آزدر آتش کسلسیم
واردر اونورک بیک مستیری

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No 2E.1098

تأثیم اولق قابلی یاره
اولسهم شهیدک آه اخیری

طورسونی خامه م دهیسته ناجی
قوت رو اندر قدسی صریری

مطبعة ابوالضياء

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

لِلّٰهِ الْحُكْمُ وَالْحُكْمُ يَنْهَا